

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-2901

Chișinău

11. 04. 2018

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.309 din 10 aprilie 2018.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 14 file și în limba rusă – 17 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (2 file);
4. Analiza Impactului de Reglementare (15 file);
5. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (10 file);
6. Avizul Ministerului Justiției (5 file).

1) Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>117</u>		
" <u>11</u> "	<u>04</u>	20 <u>18</u>
Ora _____		

Ex.: Ina Railean
Tel.: 250 203

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.309

din 10 aprilie 2018

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate
pentru fructele și legumele proaspete**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale
și mediului

Ministrul economiei
și infrastructurii

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Liviu Volconovici

Chiril Gaburici

Victoria Iftodi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate
pentru fructele și legumele proaspete**

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Obiectul de reglementare**

Prezenta lege reglementează stabilirea procedurilor, modul de organizare și desfășurare a controlului asupra determinării conformității cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete (în continuare – *produse*), a căror listă este prevăzută în anexa nr.1.

Articolul 2. Scopul

Scopul prezentei legi constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului asupra determinării conformității cu cerințele de calitate a fructelor și legumelor proaspete la etapele lanțului comercial enumerate la art. 9, care fac parte din activitățile persoanelor fizice sau juridice (excepție fiind sectorul casnic).

Articolul 3. Cerințe de comercializare a produselor

Produsele destinate a fi vândute consumatorilor în stare proaspătă pot fi puse în comerț numai dacă sînt respectate cerințele generale și specifice față de produsele respective, stabilite de Guvern.

Articolul 4. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitățile enumerate în art. 2, pe teritoriul Republicii Moldova, și sînt înregistrați conform prevederilor Legii nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra:

- a) persoanelor ce produc în condiții casnice, prepară, manipulează sau depozitează produse la domiciliu în scopul consumului casnic;
- b) persoanelor ce prelucrează industrial produsele pentru nutriția animalelor la domiciliu;
- c) persoanelor ce tranzitează sau care depozitează temporar produse ce tranzitează țara, cu condiția ca acestea să nu fie expuse comercializării;
- d) produselor cultivate vîndute sau livrate de la locul de cultivare spre unitățile de condiționare și ambalare sau spre spațiile de depozitare, ori expediate de la exploatarea sa către unitățile respective;

e) produselor expediate de la spațiile de depozitare spre unitățile de condiționare și ambalare;

f) produselor destinate consumului animal sau unei alte utilizări nealimentare;

g) produselor comercializate ca germeni comestibili, în urma germinării semințelor unor plante, clasificați drept fructe și legume.

Articolul 5. Noțiuni

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate semnifică următoarele:

agent economic – persoană fizică sau juridică, inclusiv grupurile de producători și asociațiile acestora, responsabilă pentru respectarea cerințelor de conformitate și calitate față de fructele și legumele proaspete aflate sub controlul ei;

ambalaj de comercializare – parte individualizată a unui lot care, prin ambalajul și conținutul său, este concepută astfel încât să constituie, la punctul de vânzare, o unitate de vânzare pentru utilizatorul final sau consumator;

analiza riscului – mod sistematic de colectare, evaluare, înregistrare și diseminare a informațiilor, care să conducă la recomandări pentru o poziție sau o acțiune ca răspuns la un pericol eminent;

colet – parte a unui lot individualizată prin ambalajul și conținutul său, concepută astfel încât să faciliteze manipularea și transportul unui anumit număr de unități de vânzare sau de produse în vrac sau ordonate, pentru a se evita deteriorarea cauzată de manipularea fizică și de transportul acestora. Containerele de transport rutier, feroviar, maritim și aerian nu sînt considerate colete;

control de conformitate – totalitate a acțiunilor care includ controlul documentelor ce însoțesc lotul de produse și controlul fizic, verificarea conformității produselor cu cerințele de calitate;

control fizic – verificare direcționată, prin intermediul probelor prelevate, a fructelor și legumelor proaspete, a ambalajelor, a etichetelor, a condițiilor de păstrare în conformitate cu cerințele de calitate;

control selectiv – verificare a calității produselor prin prelevarea probelor secundare și formularea deciziei de a continua sau nu operațiile;

expediție – cantitate de produs destinată comercializării de către același agent economic, prezentă în momentul controlului și definită printr-un document. Expediția poate fi constituită din unul sau mai multe tipuri de produse, ea poate conține unul sau mai multe loturi de produse;

inspector – persoană împuternicită de către organul de control care este instruită și abilitată să exercite în mod efectiv un control pentru determinarea conformității produselor cu cerințele de calitate;

lot – cantitate de produse care, în momentul controlului este prezentată ca avînd aceleași caracteristici privind identitatea ambalatorului și/sau a expeditorului, țara de origine, tipul produsului, categoria produsului, calibrul (dacă produsul se clasează în funcție de calibrul său), soiul sau tipul comercial

(dacă este prevăzut în cerințele de calitate), tipul ambalajului și prezentarea acestuia;

prelevare – acțiune de extragere a unei anumite cantități sau unități de produs dintr-un lot sau colet în timpul unui control;

probă elementară – cantitate de produs prelevată aleatoriu dintr-un lot sau, în cazul produselor prezentate în vrac, dintr-o parte a lotului;

probă globală – mai multe probe elementare reprezentative pentru lot, prelevate pentru a permite evaluarea lotului în funcție de cerințele de calitate;

probă secundară – cantitate egală de produse prelevată aleatoriu din proba elementară:

a) în cazul fructelor în coajă (din culturile nucifere) ambalate, proba secundară constituie între 0,3 kg și 1 kg. Dacă proba elementară conține colete, iar acestea ambalaje de comercializare, atunci proba secundară va constitui unul sau mai multe ambalaje de comercializare care, în total, cântăresc minim 0,3 kg;

b) în cazul altor produse ambalate, proba secundară constituie 30 de unități, dacă greutatea netă a coletului este de maxim 25 kg și acesta nu conține ambalaje de comercializare. Dacă proba elementară nu conține mai mult de 30 de unități, atunci trebuie controlat întregul conținut al coletului;

probă redusă – cantitate reprezentativă pentru produs, prelevată aleatoriu din proba globală, cu un volum limitat la cantitatea minimă necesară, care este suficientă pentru a permite evaluarea în funcție de numărul de criterii. Dacă în urma controlului produsele sînt distruse, atunci proba redusă nu va depăși 10% din proba globală;

procent minim al riscului nerespectării cerințelor de calitate – caracteristici minime la toate categoriile, ținînd seama de dispozițiile speciale prevăzute pentru fiecare categorie și de toleranțele admise la fructele și legumele care trebuie să fie: întregi, sănătoase (sînt excluse produsele atinse de putregai sau cu alterări din cauza cărora ar deveni improprii pentru consum), curate, lipsite de materii străine vizibile, de paraziți ori de atacuri ale paraziților, fără umiditate exterioară anormală și fără de mirosuri și/sau gusturi străine.

sistem de autocontrol – proceduri interne de control de care dispune agentul economic elaborate în baza unuia sau mai multor standarde avansate de management al calității, recunoscute la nivel internațional (ISO, HACCP, Global GAP etc.).

Capitolul II. Organizarea controalelor de conformitate cu cerințele de calitate aplicabile produselor

Articolul 6. Baza de date cu privire la agenții economici din lanțul comercial

(1) Organul de control creează baza de date, care regrupează agenții economici din sectorul produselor, în condițiile stabilite de prezenta lege și care respectă cerințele de calitate pentru produse.

(2) Organul de control va elabora și aproba proceduri interne privind înregistrarea și evidența agenților economici.

(3) În baza de date nu se înregistrează persoanele fizice care cad sub incidența art. 4 alin. (2).

(4) Baza de date se creează prin preluarea informațiilor despre operatorii economici înregistrați conform art. 23¹ din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor și va conține următoarele date:

- a) numărul individual de înregistrare;
- b) numele și adresa;
- c) codul unic IDNO sau IDNP;
- d) informațiile necesare clasificării sale, în special localizarea sa în lanțul comercial;
- e) constatările din timpul controalelor precedente, inclusiv numărul și tipul defectelor constatate, calitatea obișnuită a produselor comercializate, nivelul echipamentelor tehnice utilizate;
- f) informații privind existența unui sistem de asigurare a calității sau a sistemului de autocontrol, care asigură conformitatea produselor cu cerințele de calitate.

(5) Baza de date se actualizează de către inspectorii organului de control, în timpul controalelor de conformitate și în baza informațiilor obținute de la agentul economic, care este responsabil de corectitudinea și autenticitatea datelor prezentate.

(6) Agenții economici sînt obligați să pună la dispoziția inspectorilor organului de control informațiile enumerate în alin. (4) din prezentul articol pentru constituirea și actualizarea bazei de date.

(7) Organul teritorial de control înregistrează în baza de date toate componentele lanțului comercial al agentului economic care își desfășoară activitatea pe teritoriul respectiv, indiferent de locul înregistrării agentului economic, cu indicarea obligatorie a adresei juridice a acestuia.

Articolul 7. Efectuarea controlului în baza criteriilor de evaluare a riscurilor

(1) Controalele de conformitate sînt efectuate în mod selectiv, pe baza unei analize a riscului și cu o frecvență corespunzătoare. Organul de control întocmește și monitorizează planul de efectuare a controalelor la etapele lanțului comercial, în baza metodologiei de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător sub aspectul respectării cerințelor de calitate a fructelor și legumelor proaspete la etapele lanțului comercial, aprobată de Guvern.

(2) Controalele se stabilesc în funcție de următoarele criterii de risc:

- a) natura produsului, perioada de producție, prețul produsului, condițiile climaterice, operațiunile de ambalare și manipulare, condițiile de depozitare, țara de origine, mijloacele de transport și volumul lotului;
- b) cifra de afaceri, localizarea agentului economic în lanțul comercial, volumul sau valoarea produselor comercializate, gama de produse, aria de livrare

sau tipul operațiunilor desfășurate, cum ar fi depozitarea, sortarea, ambalarea sau comercializarea;

c) perioada de activitate în domeniul respectiv;

d) data efectuării ultimului control și constatările efectuate, inclusiv numărul și tipul încălcărilor constatate, calitatea în mod curent a produselor comercializate și nivelul echipamentelor tehnice utilizate;

e) fiabilitatea sistemelor de asigurare a calității sau a sistemelor de autocontrol ale agenților economici;

f) locul de desfășurare a controlului, în special dacă este vorba de punctele de intrare în țară sau de locul unde produsele sînt ambalate sau încărcate.

(3) Existența unui certificat de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete menționat la art. 15 este considerată un factor de reducere a riscului de nerespectare a cerințelor de calitate pentru fructele și legumele proaspete.

(4) Analiza riscului este efectuată pe baza informațiilor conținute în baza de date cu privire la agenții economici și cuprinde o clasificare a agenților economici în funcție de criteriile de risc.

(5) Organul de control va elabora, în prealabil, procedurile de estimare a riscurilor de nerespectare a cerințelor de calitate a loturilor și, pe baza unei analize a riscului pentru fiecare categorie de risc, lista agenților economici cu indicarea criteriului de risc și periodicitatea efectuării controalelor.

(6) În cazul în care se constată nerespectarea cerințelor de calitate în urma controalelor efectuate, organul de control va mări frecvența controalelor la acești agenți economici.

(7) Agenții economici sînt obligați să pună la dispoziția organului de control informațiile enumerate în art. 6 alin. (4) în vederea executării controalelor.

(8) Agenții economici care dispun de sistemul de autocontrol și asigură condiționarea și expedierea produselor conform cerințelor de calitate sînt supuși controalelor cu o frecvență redusă, dacă aceștia prezintă un procent minim al riscului de nerespectare a cerințelor de calitate.

(9) Agenții economici care dețin un sistem de autocontrol trebuie să dispună de:

a) specialist instruit și atestat în domeniul controlului calității;

b) utilaj și inventar corespunzător necesar pentru condiționarea produselor și a etichetării lor;

c) registru care să cuprindă toate operațiunile de control efectuate asupra produselor.

Articolul 8. Modul de desfășurare a controlului

(1) Controlul asupra calității produselor se efectuează prin evaluarea probelor prelevate aleatoriu din diferite puncte ale lotului. Proba globală trebuie să fie reprezentativă pentru întregul lot supus controlului.

(2) Identificarea loturilor și/sau o viziune de ansamblu privind lotul supus controlului:

- a) identificarea loturilor se efectuează în funcție de marcajul acestora;
  - b) în cazul expedițiilor formate din mai multe loturi, este necesară prezentarea documentelor de însoțire, care conțin date privind denumirea și țara de origine a produselor și, după caz, categoria, soiul sau tipul comercial, dacă acestea sînt cerute de un standard de comercializare specific, sau mențiunea că produsul este destinat prelucrării, pentru ca inspectorul să identifice produsele supuse controlului;
  - c) inspectorul determină, în urma controlului, gradul de conformitate a loturilor cu cerințele de calitate pentru produse și cu datele ce figurează în documentele de însoțire.
- (3) În cazul în care produsele urmează să fie sau au fost încărcate într-un mijloc de transport, numărul de înmatriculare al mijlocului de transport servește la identificarea expediției.
- (4) Controlul se efectuează în baza procedurilor de control și prelevare a probelor de fructe și legume proaspete.

Articolul 9. Locul de efectuare a controlului

Controlul este efectuat în timpul operațiunilor de ambalare, la punctul de expediere, în timpul transportului, la locul de păstrare, la punctul de recepție finală, la punctul de trecere a frontierei de stat, la punctele de vînzare (angro și cu amănuntul).

Articolul 10. Prezentarea probelor

- (1) Inspectorul stabilește coletele care urmează a fi supuse controlului.
- (2) Operațiunea de control constă în prezentarea probei globale și furnizarea de către agentul economic a informațiilor necesare, pentru identificarea expediției sau a lotului, și anume:
- a) producătorul, țara de origine;
  - b) cantitatea;
  - c) destinatarul;
  - d) caracteristica.
- (3) În cazul în care sînt necesare probe reduse sau secundare, inspectorul le identifică din proba globală.

Articolul 11. Controlul fizic

- (1) Evaluarea ambalajului și a prezentării prin prelevarea probelor elementare:
- a) în funcție de cerințele de calitate, se verifică igiena ambalajului, precum și a materialelor de confecționare pentru acesta;
  - b) în cazul în care cerințele de calitate prevăd un anumit tip de ambalaj pentru produse, inspectorul verifică dacă această cerință este respectată;
  - c) în cazul produselor ambalate, această verificare se efectuează pe baza probelor prelevate, iar în toate celelalte cazuri pe baza unității de transport.
- (2) Verificarea marcajului:

a) inspectorul verifică dacă produsul este marcat în conformitate cu cerințele de calitate. În cursul efectuării controlului de conformitate, inspectorul determină în ce măsură caracteristicile marcajului sînt corecte și/sau dacă trebuie modificate;

b) în cazul produselor ambalate, această verificare se efectuează pe baza probelor elementare, iar în toate celelalte cazuri pe baza documentelor care însoțesc lotul sau unitatea de transport;

c) produsele ambalate individual sub o peliculă din material plastic nu sînt considerate ca produse preambalate în sensul prevederilor Legii nr. 279 din 15 decembrie 2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare și nu fac obiectul marcajului. În astfel de cazuri, ambalajul din material plastic este considerat o simplă protecție pentru produsele fragile;

d) fructele și legumele trebuie să fie marcate/etichetate astfel încît să fie posibilă identificarea trasabilității loturilor supuse controlului de conformitate.

(3) Verificarea conformității produselor cu cerințele de calitate:

a) inspectorul determină mărimea probei globale, astfel încît să-i permită evaluarea loturilor. Inspectorul alege aleatoriu coletele care sînt supuse controlului sau, în cazul produselor în vrac, punctele din lot din care se face prelevarea probelor individuale;

b) se acordă o atenție deosebită asigurării unei prelevări a probelor care să nu afecteze în mod negativ calitatea produselor;

c) coletele deteriorate nu vor fi utilizate ca parte a probei globale. Acestea vor fi retrase din circuit și, după caz, pot face obiectul unei examinări separate, urmînd ca rezultatele să fie raportate separat;

d) în cazul nerespectării cerințelor de calitate a produselor stabilite în prezenta lege sau a existenței riscului în cauză, prelevarea probelor globale trebuie efectuate cu respectarea cantităților enumerate în anexa nr. 2;

e) în cazul unui lot voluminos de fructe și legume, cu greutatea mai mare de 2 kg pe bucată, în vrac, proba elementară trebuie să fie constituită din 5 unități. În cazul loturilor compuse din mai puțin de 5 colete sau cu o greutate mai mică de 10 kg, controlul vizează întregul lot;

f) în cazul în care, în urma unui control, inspectorul nu poate lua o hotărîre, acesta efectuează un control repetat, cu o probă dublă, prelevată din același lot, iar rezultatele se consideră definitive și se referă la întregul lot.

Articolul 12. Controlul produsului

(1) În cazul produselor ambalate, probele elementare se colectează pentru a verifica aspectul general al produsului, prezentarea, gradul de curățenie a ambalajului și etichetarea. În toate celelalte cazuri, aceste controale se realizează pe bază de lot sau verificîndu-se în unitatea de transport.

(2) Produsul care urmează să fie controlat trebuie să fie scos complet din ambalajul său. Inspectorul renunță la aceasta dacă tipul și natura ambalajului permit verificarea conținutului acestuia, fără a-l desface.

(3) Verificarea omogenității, a caracteristicilor minime, a categoriilor de calitate și a calibrului trebuie să se realizeze cu ajutorul probei globale, cu

excepția fructelor cu coajă, la care această verificare se face cu ajutorul probei compozite.

(4) În cazul în care produsul prezintă defecte, inspectorul determină procentul de produse ce nu respectă cerințele de calitate, în funcție de numărul sau greutatea produselor.

(5) Verificarea respectării criteriilor privind starea de dezvoltare și/sau maturitate, prezența sau absența defectelor interne poate fi stabilită cu ajutorul probei reduse, în special în cazul în care operațiunea de inspecție antrenează distrugerea produsului. Volumul acestor probe se va limita la o cantitate minimă absolut necesară pentru evaluarea lotului. Volumul probei reduse nu poate depăși 10% din proba globală.

(6) Dacă este posibil ca produsului să i se reasigure conformitatea cu cerințele de calitate prin modificarea marcajului pentru toate loturile sau pentru o parte din lot, agentul economic va fi informat despre aceasta prin aplicarea unei etichete cu următorul conținut:

- a) să fie „reclasificate în categoria I”;
- b) să fie „reclasificate în categoria II”;
- c) să fie „reclasificate în categoria III”;
- d) „produse defecte”.

(7) Organul de control solicită agenților economici să ia măsurile necesare pentru a distruge produsele care nu respectă cerințele de conformitate, în următoarele cazuri:

- a) nu pot fi reasigurate sub aspectul conformității;
- b) nu pot fi destinate transformării industriale;
- c) nu pot fi destinate nutriției animalelor;
- d) nu pot fi destinate altor utilizări nealimentare.

(8) Metodele de distrugere a produselor alimentare care nu respectă cerințele de conformitate se aprobă de Guvern.

Articolul 13. Raportarea rezultatelor controlului efectuat

(1) În cazul în care în urma controlului se stabilește că produsele corespund cerințelor de calitate, organul de control, la cererea agentului economic, eliberează un certificat de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete.

(2) În cazul constatării nerespectării cerințelor de calitate a produselor sau a existenței riscului în cauză, inspectorii întocmesc un proces-verbal de control, pe care îl vor expedia agentului economic sau a reprezentantului acestuia.

(3) Produsele care au fost obiectul procesului-verbal de control nu pot fi deplasate, în scopul efectuării operațiunilor reflectate în art. 2, pînă la înlăturarea constatărilor de nerespectare a cerințelor de calitate.

(4) În cazul în care produsele prezintă defecte, trebuie să fie precizat procentul produselor care nu respectă cerințele de calitate.

(5) Agenții economici pot decide să reasigure conformitatea pentru toate sau pentru o parte din produse conform art.12 alin.(6).

Articolul 14. Diminuarea valorii produsului în urma controlului

(1) După efectuarea controlului, proba globală este pusă la dispoziția agentului economic sau a reprezentantului acestuia.

(2) Inspectorul nu este obligat să restituie elementele probei globale care au fost distruse în timpul efectuării controlului sau contravaloarea acestora.

(3) Dacă controlul s-a limitat la minimumul necesar, iar elementele probei au fost distruse în timpul controlului sau a fost diminuată valoarea comercială a produsului, atunci proprietarul nu poate cere organului de control repararea prejudiciului.

Articolul 15. Certificatul de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete

(1) Certificatul de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete se eliberează, la solicitare, în baza rezultatelor controlului. Certificatul respectiv este un document opțional, care poate fi obținut de agenții economici pentru produsele destinate importului, exportului/reexportului sau în alte cazuri în care agentul economic dorește să ateste suplimentar corespunderea produselor cerințelor de calitate.

(2) Certificatul de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete se eliberează gratuit de către organul de control, pe suport de hârtie, cu semnătura olografă, sau în format electronic, cu semnătura electronică. Modelul certificatului respectiv este prezentat în anexa nr. 3.

(3) Fiecare certificat de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete eliberat are un număr de serie, ștampila organului de control și semnătura persoanei împuternicite în acest scop.

(4) La importul produselor este recunoscut certificatul de conformitate al țărilor exportatoare, în limba de stat sau într-o altă limbă de circulație internațională, ca factor de reducere a riscului nerespectării a cerințelor de calitate, doar în cazul în care informațiile pe care le conține acesta, sînt echivalente celor prevăzute în modelul certificatului prezentat în anexa nr. 3.

Articolul 16. Cerințe privind importul

(1) Înaintea punerii în circulație a produselor, loturile provenite din import sînt supuse controlului. Importatorii sînt obligați, cu cel puțin 24 de ore înainte de sosire, să pună la dispoziția inspectorului următoarele informații pentru organizarea și executarea controlului:

- a) postul vamal de intrare;
- b) timpul preconizat pentru sosirea produsului la postul vamal de intrare;
- c) numărul de înmatriculare al vehiculului;
- d) țara de origine;
- e) numele, adresa, datele de contact ale importatorului și ale reprezentantului său;
- f) detalii despre lot sau loturi ca:
  - 1) produsul;
  - 2) identitatea ambalatorului (numele și numărul);

- 3) marcarea clasei (dacă este specificat în cerințele de calitate);
- 4) soiul sau tipul și calibrul (dacă este specificat în cerințele de calitate).

(2) În baza informațiilor prezentate de către importator, inspectorul va evalua riscul pentru a decide dacă este necesară o verificare a tuturor loturilor de produse.

(3) În cazul în care verificarea conformității este necesară, organul de control verifică fiecare lot și emite certificatul de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete, dacă produsele sînt corespund cerințelor de calitate.

(4) În cazul în care un import este compus din mai multe loturi, conformitatea calității acestora este certificată printr-un singur certificat, cu enumerarea distinctă a loturilor care alcătuiesc importul respectiv.

(5) Organul de control conlucrează cu organul vamal în vederea obținerii informației necesare pentru executarea controlului. Organul vamal permite punerea în libera circulație a produselor în baza informațiilor prezentate de organul de control.

Articolul 17. Cerințe privind exportul

(1) Înainte ca produsele destinate exportului să părăsească teritoriul național, organul de control, la solicitarea agentului economic, se asigură prin executarea controlului că loturile de produse sînt conforme cerințelor de calitate ale țării importatoare.

(2) Exportatorii sînt obligați, cu cel puțin cu 24 de ore înainte de ieșire, să pună la dispoziția inspectorului următoarele informații pentru organizarea și executarea controlului:

- a) postul vamal de ieșire;
- b) timpul preconizat sosirii produsului la postul vamal de ieșire;
- c) numărul de înmatriculare al vehiculului;
- d) țara de destinație;
- e) numele, adresa, datele de contact ale exportatorului și ale reprezentantului său;
- f) detalii despre lot sau loturi ca:
  - 1) produsul;
  - 2) identitatea ambalatorului (numele și numărul);
  - 3) marcarea clasei (dacă este specificat în cerințele de calitate);
  - 4) soiul sau tipul și calibrul (dacă este specificat în cerințele de calitate).

(3) În cazul în care în urma controlului planificat sau a controlului efectuat la solicitarea agentului economic, produsele se consideră a fi conforme cerințelor de calitate ale țării importatoare, organul de control, la solicitarea agentului economic, emite certificatul de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete pentru loturile destinate exportului.

(4) În cazul în care exportul este compus din mai multe loturi, conformitatea acestora este certificată printr-un singur certificat, cu enumerarea distinctă a loturilor care alcătuiesc exportul respectiv.

Articolul 18. Autoritatea de coordonare și organul de control

(1) Autoritatea de coordonare responsabilă pe domeniul la care se referă prezenta lege este desemnat ministerul responsabil de domeniul agriculturii.

(2) Organul de control responsabil pentru aplicarea prezentei legi este desemnată desemnează Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 19. Sancțiuni

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea conform legislației în vigoare.

Articolul 20. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege transpune parțial capitolul II din titlul II, anexa III și anexa V la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 al Comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2011.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni din momentul publicării, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Anexa nr. 1
la Legea privind controlul de conformitate
cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete

LISTA
fructelor și legumelor supuse controlului de conformitate
cu cerințele de calitate

1. tomate
2. salată
3. cicoare creață
4. cicoare de grădină cu frunze întregi
5. ardei
6. banane
7. citrice
8. struguri de masa
9. mere
10. pere
11. piersici
12. nectarine
13. căpșune
14. kiwi

Anexa nr. 2
la Legea privind controlul de conformitate
cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete

CANTITATEA DE PRODUSE
pentru prelevarea probei globale în cazul nerespectării
cerințelor de calitate a produselor

1) Produse ambalate

Numărul coletelor care compun lotul	Numărul coletelor care trebuie prelevate pentru alcătuirea probei elementare
până la 100	5
între 101 și 300	7
între 301 și 500	9
între 501 și 1 000	10
peste 1000	minimum 15

2) Produse în vrac

Masa lotului în kg sau numărul de unități incluse în lot	Masa în kg a probei elementare sau numărul unităților ce trebuie prelevate
până la 200	10
între 201 și 500	20
între 501 și 1 000	30
între 1 001 și 5 000	60
peste 5 000	minimum 100

Anexa nr. 3
la Legea privind controlul de conformitate
cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR
CERTIFICAT DE CONFORMITATE
A CALITĂȚII FRUCTELOR ȘI LEGUMELOR PROASPETE

Seria _____ nr. _____

1. Numele și adresa agentului economic _____ _____ _____		2. Termenul de valabilitate: <i>(pe parcursul transportării pînă la locul de destinație a mărfii)</i> _____ _____	
3. Numele și adresa destinatarului _____ _____ _____		4. Codul din Nomenclatura combinată a mărfurilor _____ Specificare produs _____ _____	
5. Identificarea mijlocului de transport (marca/tipul, numărul de înmatriculare) _____ _____ _____		6. Originea produsului _____ _____ _____	7. Destinația produsului _____ _____ _____
8. Descrierea ambalajelor (numărul și tipul) _____ _____ _____	9. Tipul produsului (cultura și soiul) _____ _____ _____	10. Categoria de calitate _____ _____ _____	11. Greutatea totală (kg/tonne, brut/net) _____ _____ _____
12. Biroul vamal vizat: import/export: _____ _____ _____		13. * Intern ☐ * Import ☐ * Export ☐	
14. Inspector _____ _____ <i>(numele, prenumele)</i>	15. _____ _____ <i>(semnătura)</i>	16. Locul emiterii: _____ _____ Data emiterii: _____	
17. Ștampila organului de control			

Notă informativă

asupra proiectului Legii cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete

Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu prevederile Titlului IV Capitolul 12. Agricultură și dezvoltarea rurală, Secțiunea Produse de origine vegetală, poziția 70 din Anexa Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016. Proiectul de lege are drept scop efectuarea controlului asupra determinării conformității cu cerințele de calitate a fructelor și legumelor proaspete la etapele lanțului comercial. Controlul de conformitate a calității este unul din elementele de bază indispensabile, care asigură o funcționare corectă a organizării de piață în sectorul fructelor și legumelor proaspete.

Proiectul de lege stabilește condiții ce se axează pe raportul dintre agenții economici și Organul de control, care atinge cote maxime de flexibilitate, mai cu seamă, într-o societate în tranziție cum este actualmente Republica Moldova. Toate aceste rapoarte trebuie să ia o formă juridică, care constituie nemijlocit rezultatul unui proces complex de elaborare și respectare a unor reguli, care ar asigura calitatea produselor ce le consumăm, precum și garantarea forței coercitive a statului. În cele ce urmează, controlul determinării conformității cu cerințele de calitate la fructe și legume proaspete, are un rol foarte important în aceste circumstanțe.

Conform prevederilor prezentului proiect se desemnează autoritatea competentă pentru efectuarea controlului de conformitate asupra respectării calității fructelor și legumelor proaspete, precum și temeiul monitorizării și stabilirii unui sistem de control, care va încorpora un sistem viabil de evaluare a riscurilor, un proces definit de punere în aplicare a procedurilor de inspecție asupra calității fructelor și legumelor și de definire a competențelor Organului de control întru executarea acestora.

Organizarea de piață a sectorului de legume și fructe proaspete, prin clasificările realizate pe baza standardelor de comercializare asigură un cadru de referință reprezentativ, care permite:

1. realizarea unui echilibru între cerere și ofertă;
2. asigurarea unei transparențe a pieței și stabilirea unor relații comerciale bazate pe o concurență loială;
3. eliminarea de pe piață a produselor de calitate nesatisfăcătoare;
4. redirecționarea atitudinii de dezvoltare și orientare a producătorilor către realizarea de fructe și legume proaspete pe o piață liberalizată, care să satisfacă exigențele consumatorilor și să asigure în același timp un raport echilibrat între calitate și preț;
5. extinderea vânzărilor pe piețele externe și dezvoltarea unei economii necondiționate;
6. creșterea profitabilității producției de fructe și legume.

Controlul de conformitate realizat după prevederile acestor standarde asigură respectarea parametrilor comerciali pe care trebuie să le îndeplinească produsele pe întregul lanț de comercializare până la consumatorul final.

Prezentul proiect transpune parțial *Capitolul II din Titlul II; Anexa III și Anexa V a Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 al Comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2011*. Concomitent prevederile actului normativ UE în cauză sunt transpuse și în Hotărârea Guvernului nr. 198 din 27.03.2017 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009.

Totodată, proiectul prezentat spre aprobare nu necesită cheltuieli suplimentare din partea statului, acestea fiind prevăzute pentru exercitarea pe deplin a atribuțiilor funcționale în bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Ceea ce este foarte important, că odată cu conformarea la standardele de calitate a UE și anume funcționarea și monitorizarea unui sistem de control, Republica Moldova va avea temei pentru a solicita Comisiei UE de a fi inclusă în Lista țărilor terțe a căror controale de conformitate cu standardele specifice de comercializare au fost recunoscute ca fiind echivalente cu cerințele UE.

În contextul celor expuse, reiterăm necesitatea optimizării cadrului legislativ și considerăm necesară examinarea repetată și aprobarea proiectului privind controlul de conformitate și verificare a calității fructelor și legumelor proaspete, subliniind faptul că aplicarea în practică, va contribui la sporirea calității produselor finite, limitarea importului, majorarea exportului și protejarea drepturilor și intereselor legitime a consumatorului.

Fundamentarea economico-financiară a prezentului proiect este indicată în Analiza Impactului de Reglementare.

Ministru

Liviu VOLCONOVICI

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

efectuată asupra necesității elaborării proiectului legii privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete

I. Introducere

Analiza impactului de reglementare efectuată asupra necesității elaborării proiectului legii privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete a fost elaborată în vederea executării art. 13 „Analiza impactului de reglementare” din Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, a art. 20 (e) a Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, precum și a punctului 9 din Hotărârea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare.

Analiza prezentată reprezintă argumentarea necesității adoptării proiectului nominalizat, în baza evaluării impactului potențial al acestuia asupra activității de întreprinzător și a intereselor societății.

II. Definirea problemei

Componenta juridică

Necesitatea intervenției Guvernului în stabilirea cerințelor aplicabile controlului de conformitate asupra fructelor și legumelor proaspete cu cerințele de calitate este determinată de necesitatea abordării incomplete și răzlețe în legislația existentă a cerințelor de conformitate și calitate față de fructe și legume proaspete la implementarea, dar și monitorizarea implementării cerințelor de calitate și comercializare a fructelor și legumelor proaspete cum ar fi Hotărârea Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009, Hotărârea Guvernului nr.370 din 2014 pentru aprobarea metodologiei de planificare a controlului de stat în baza criteriilor de risc, Legea nr. 257 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare, în ceea ce ține de înregistrarea și monitorizarea agenților economici este stipulat în Legea nr.220 din 2010 privind protecția plantelor și carantina fitosanitară , precum și respectarea prevederilor Legii nr. 105 – XV din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.126 - 131, art. 507).

În prezent, reglementarea tehnică menționată, care ajustează cerințe de calitate și plasare pe piață a fructelor și legumelor proaspete nu este implementată. Despre acest fapt putem declara cu certitudine, întrucât produsele care sunt plasate în lanțul comercial nu sunt etichetate, sortate sau calibrate conform cerințelor de calitate menționate, iar prețul acestora este standard pentru un amestec de clase, soiuri sau calibru printre care putem găsi și produse alterate, fapt care dezavantajează opinia consumatorului.

Motivul actual pentru care trebuie respectate Cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete, este situația creată de către Rusia, prin introducerea imbaroului la importul fructelor și conservelor moldovenești, care ia făcut un pic incapabili pe agenții economici să se adapteze imediat la cerințele de calitate conformate la standardele UE. Adaptarea produselor la aceste cerințe de calitate impun cheltuieli suplimentare, însă nu ia împiedicat nimic pe unii producători să facă acest lucru din timp, conformându-se la aceste standarde, încă din 2012 când a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 929 din

2009 sus menționată, astfel avînd posibilitatea de a evita pierderi în cazul creerii unor astfel de situații.

Cu toate acestea, din sursele mediatizate unii producători afirmă că rigorile de calitate a produselor impuse de UE sunt benefice pentru cei care se conformează, întrucît unii au reușit să obțină contracte cu țările UE, continuînd negocierile și cu alte țări. Tot ei mai menționează că conformarea la aceste standarde nu este o problemă, doar că acest proces necesită timp și multă muncă, dar ei cred că în decurs de cel mult 2 ani vor reuși să depășească această barieră. Mai mult ca atît, la moment sunt 15 companii care au capacitatea de a sorta, eticheta și calibra un volum mare de produse și în acest sector avem suportul statului oferind subvenții cît și suportul oferit din exterior.

Pentru soluționarea problemelor parvenite în lanțul comercial, privind calitatea fructelor și legumelor este desemnarea autorității competente în monitorizarea și stabilirea unui sistem de control, care va încorpora un sistem viabil de evaluare a riscurilor, un proces definit de punere în aplicare a procedurilor de inspecție asupra calității fructelor și legumelor proaspete și de definire a competențelor organului de control întru executarea acestora.

Avînd în vedere cele menționate, precum și faptul că legislația națională este în curs de armonizare, prin acoperirea vidului normativ, includerea acestor prevederi v-a facilita implementarea Reglementării tehnice de către operatori, întrucît monitorizarea respectării cerințelor de calitate vor fi executate prin aplicarea prevederilor proiectului sus menționat, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

În acest scop, o sarcină foarte importantă pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a fost și este înregistrarea în baza de date a tuturor operatorilor pentru a monitoriza conformarea la cerințele de calitate.

În general, cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete, precum și de monitorizare a implementării lor, sunt concepute pentru a facilita funcționarea corectă a pieței interne, transferul eficient de produse pe aceste piețe cît și largirea piețelor de desfacere pe cele internaționale. Dificultățile la etapa controlului privind calitatea produselor sunt aparente și aici e vorba de producătorii mici, care produc volum mic de produse și astfel loturile nu pot fi omogene, de asta e nevoie de consolidarea ofertei producătorilor.

Un alt instrument al statului este cumularea grupurilor de producători în asociații, în acest mod sporînd suplinirea pieței interne cu produse autohtone, formînd o coeziune solidară față de produsul național, cît și la competitivitatea prețurilor.

În acest context, este foarte important de menționat că măsurile propuse privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete, vor realiza sarcina ce constă în monitorizarea implementării cerințelor de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 929 din 31.12.2009, armonizarea legislației naționale cu legislația și practicile UE, sarcină ce a fost impusă Republicii Moldova în contextul semnării Acordului de Asociere cu UE și anume în baza utilizării cerințelor prevăzute în *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 543/2011 al comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate.*

(www.eur-lex.europa.eu).

2

Urmare vizitei pe termen scurt a dlui Grant Wilkinson, expert din Marea Britanie, în controlul conformității fructelor și legumelor proaspete, bazat pe un sistem de analiza a riscurilor, în scopul consultării proiectului „Suport pentru implementarea acordurilor dintre RM și UE” și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în analiza efectuată de către acesta s-a ajuns la următoarele concluzii:

1) Cadrul legal în domeniul fructelor și legumelor proaspete nu este complet reglementat astfel, nu încurajează comerțul în schimbarea sau modificarea gradului de calitate solicitat, eliminarea neconformităților constatate în urma controlului produselor.

2) Nu există o bază de date axată pe „sistemul de analiză a riscurilor”

3) Pe piața internă există o atitudine de „voi și noi”, scenariu care încurajează comercianții să trișeze pentru a evita amenzile/sancțiunile.

4) Există puține dovezi de conștientizare a comerțului pe piață sau supermarket, de formare profesională în acest domeniu.

În acest context, întru eliminarea acestor neconformități menționăm obiectivele definite:

1) Elaborarea cadrului legal care definește procedure de control, bazat pe un sistem de analiză a riscurilor.

2) Crearea și menținerea unei baze de date pentru înregistrarea operatorilor, implicați în activități ce țin de domeniul fructelor și legumelor proaspete pe teritoriul Republicii Moldova, bazată pe analiza riscurilor, considerat la moment un instrument indispensabil pentru organizarea și desfășurarea controlului.

3) Asistență în domeniul conceptului de operare a sistemului de analiză a riscurilor pentru construirea unui sistem eficient.

4) Abordarea și apropierea practicilor UE privind sistemul de control, fiind adaptate în așa fel încât să permită operatorilor să se conformeze în mod necesar fără suportul unor sancțiuni.

5) Elaborarea unui manual de bune practici pentru inspectori, organizarea unor campanii de informare și instruire pentru operatori, pentru ai familiariza cu cerințele proiectului și cu sistemul de analiză a riscului. Un avantaj ar fi asigurarea că comerțul:

- „înțelege,, scopul acestui document;

- va asigura suportul necesar organului de control, ceea ce în final va conduce la respectarea voluntară a acestor cerințe.

6) Elaborarea și aprobarea de către organul de control a procedurilor de efectuare a controlului de conformitate privind calitatea produselor.

Cu referire la cele menționate, necesitatea intervenției Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la stabilirea cerințelor privind controlul de conformitate pentru fructe și legume proaspete destinate consumului uman, este impusă de actualitate, care demonstrează lipsa unui sistem de control funcțional, eficient, bazat pe analiza riscurilor raportat la situația reală în acest sector pe teritoriul Republicii Moldova.

III. Scopul statului

Elaborarea proiectului de lege privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete, are drept scop de a pune în aplicare Hotărârea Guvernului nr. 929 din 31.12.2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Cerințe

de calitate și comercializare pentru fructele și legumele proaspete”. Aprobarea acestui proiect va asigura un cadru legal eficient.

Realizarea acestui scop s-a preconizat prin efectuarea următoarelor măsuri:

1. Stabilirea unor cerințe privind organizarea și executarea controlului conformității fructelor și legumelor proaspete destinate consumului uman raportate la calitatea cerințelor pieței interne și externe.

2. Armonizarea legislației naționale la aquis-ul comunitar.

3. Campanii de informare cu privire sistemul de control și sistemul de analiză a riscurilor, cu participarea agenților economici și a reprezentanților organului de control.

4. Crearea/dezvoltarea bazei de date privind operatorii desfășoară activități din sectorul fructelor și legumelor proaspete.

5. Elaborarea ghidului de bune practici pentru instruirea inspectorilor implicați în controlul calității și conformității fructelor și legumelor proaspete, ceea ce va duce la simplificarea importului/exportului în/din Uniunea Europeană cât și comercializarea pe piața internă.

Proiectul nominalizat *supra* va fi structurat după cum urmează:

Capitolul I Dispoziții generale. Acest capitol va cuprinde:

1. Obiectul de reglementare;
2. Scopul;
3. Domeniul de aplicare;
4. Terminologie.

Capitolul II Organizarea controalelor de conformitate cu cerințele de comercializare aplicabile produselor. Acest capitol va cuprinde:

1. Condiții privind înregistrarea agenților economici în baza de date;
2. Controlul de conformitate privind evaluarea riscurilor și criteriile de evaluare a acestora;
3. Modul de desfășurare a controlului de conformitate;
4. Cerințe privind certificarea, importul și exportul.

Capitolul III Responsabilități și soluționarea litigiilor

Capitolul IV Dispoziții finale și tranzitorii

IV. Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia

Pe măsură ce globalizarea câștigă teren, presiunea exercitată de produsele originare din țările emergente, care beneficiază de costuri de producție scăzute, asupra agenților economici devine tot mai mare. Atât produsele agricole de bază, cât și cele cu valoare adăugată se confruntă cu o concurență din ce în ce mai mare. În fața acestor noi provocări comerciale, principalul atu al fermierilor este calitatea.

Uniunea Europeană are deja avantajul calității, care se datorează unui nivel foarte ridicat de siguranță, asigurat de legislația UE de-a lungul întregului lanț alimentară, la care au contribuit fermierii și, în general, producătorii. Există totuși mai multe aspecte care pot spori calitatea în sensul cel mai larg al acestui termen.

Calitatea înseamnă satisfacerea așteptărilor pe care le au consumatorii. Aspectele de calitate vizate de Reglementarea tehnică “Cerințe de calitate și comercializare pentru fructele și legumele proaspete” sînt determinate de *aspectul comercial* al fructelor și

legumelor proaspete prezentate spre vânzare, prin *caracteristicile vizuale (prospețime, calibrul, formă și culoare) și de condiționare (sortare, ambalare, etichetare și prezentare)* ale acestora, pe care un fermier dorește să le promoveze, iar consumatorul dorește să le cunoască.

Ca urmare, prevederile acestor standarde de calitate, care se numesc și standarde de comercializare, asigură uniformitatea clasificării legumelor și fructelor proaspete, în funcție de caracteristicile comerciale ale acestor produse, printr-un sistem unic de evaluare, făcând abstracție de tehnologiile de cultură și zonele de producție.

În contextul unor prețuri ridicate la materii prime, stimulentele pentru creșterea volumului producției nu ar trebui folosite drept pretext pentru scăderea standardelor. Consumatorii doresc produse alimentare la prețuri accesibile și cu un bun raport calitate-preț însă, dincolo de preț, atât consumatorii, cât și comercianții au multe alte cerințe în ceea ce privește valoarea și calitatea produselor pe care le cumpără. Pentru agenți economici, satisfacerea acestor cerințe reprezintă o provocare majoră.

Controlul de conformitate realizat după prevederile acestor standarde va asigura respectarea parametrilor comerciali pe care trebuie să le întrunească legumele și fructele proaspete pe întreaga filieră de comercializare, până la consumatorul final. Controlul de conformitate cu standardele de calitate se efectuează în toate fazele de comercializare a legumelor și fructelor proaspete. Acest control se va executa pentru verificarea a tuturor speciilor de legume și fructe reglementate de prevederile legislației naționale în vigoare conform celei comunitare, privind controalele de conformitate cu normele de comercializare care se aplică în sectorul legumelor și fructelor proaspete.

Astfel, reglementarea domeniului fructelor și legumelor proaspete, în loc să fie considerată o povară, producătorii au o șansă reală de a face să funcționeze în favoarea lor, furnizând exact ceea ce-și doresc consumatorii, conferind produselor un caracter unic și obținând astfel venituri mai bune prin următoarele metode:

1. să obțină produse „de calitate superioară” care oferă consumatorilor ceva în plus față de standardele de bază, fie în termeni de caracteristici speciale, precum gustul, originea etc., fie în termeni de metodă de producție;
2. să câștige încrederea consumatorilor prin sisteme de promovare a calității și în afirmațiile pe care le fac producătorii despre „produsele de calitate superioară”;
3. să ajute consumatorii să aleagă și/sau să decidă dacă merită să plătească mai mult pentru un anumit produs de calitate; etc.

Asigurarea unui cadru de referință reprezentativ, care ar permite realizarea unui echilibru între cererea și oferta de legume și fructe proaspete, asigurarea unei transparențe a pieței de legume și fructe proaspete și stabilirea unor relații comerciale bazate pe o concurență loială, pătrunderea producătorilor cu legume și fructe proaspete de calitate pe piața externă, un raport echilibrat între calitate și preț.

Odata cu respectarea cerințelor de calitate la standardele UE, vom recurge cu toate șansele la diversificarea piețelor ceea ce va crea stabilitate și motivare producătorilor, iar pentru aceasta este nevoie de asocierea în grupuri de producători, care să poată asigura regulat loturi de producție calitative și omogene, în cantități suficiente, reprezintă o condiție necesară și obiectivă pentru producătorii de fructe și legume.

Din luna martie 2008, Moldova beneficiază de preferințe comerciale autonome ale UE, ceea ce presupune un regim de comerț preferențial unilateral, acordat Republicii

Moldova de către UE, prin care fructele și legumele proaspete moldovenești au acces nelimitat pe piața UE, însă condiționat ce ține de calitate, nefiind supuse taxelor vamale. În condițiile preferințelor acordate, potențialul de export, relativ înalt, trebuie exploatat la maximum. Producția din Moldova nu corespunde însă tuturor cerințelor și standardelor UE, de aceea, este crucial de a continua procesul de armonizare a standardelor naționale cu cele europene, inclusiv în domeniul controlului conformității privind calitatea acestora.

Prin acordarea, în 2008, a preferințelor comerciale autonome Republicii Moldova, UE și-a exprimat interesul produselor moldovenești pe piețele. Pe lângă aceasta, pe parcursul anilor, Comisia Europeană a mai lansat proiecte de finanțare, care vin să faciliteze comerțul cu Republica Moldova, astfel reiterându-și angajamentul pentru o integrare economică treptată. Prin Planul de Acțiuni UE - RM, adoptat în februarie 2005, Uniunea Europeană s-a angajat să ofere Republicii Moldova asistență în liberalizarea comerțului, astfel contribuind la integrarea economică a țării noastre.

Tot din anul 2008, RM dispunea de suport prin intermediul proiectului „Dezvoltarea Sistemelor Sanitare și Fitosanitare privind Exportul Produselor non-animale” și anume să ajute Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în sporirea exportului de fructe și legume - un domeniu al comerțului cu potențial înalt, însă foarte puțin dezvoltat la acel moment, în special, cu Uniunea Europeană. Spre exemplu, din 800.000 tone de fructe pe care Moldova le producea anual, 125.000 tone erau exportate în Belarus, Ucraina și România. Exporturile de fructe și legume în Uniunea Europeană, însă erau foarte scăzute.

„Una dintre explicațiile acestui fapt este infrastructura slab dezvoltată a livrării, depozitării și distribuirii produselor”, susținea Mark Le Selleur, expertul proiectului acestui proiect. Fructele și legumele rămân proaspete pentru o perioadă scurtă de timp, la vânzare nefiind sortate. Drept urmare, prețurile sunt mici, iar pierderile - mari”. Sistemul sănătății plantelor și securității alimentare în RM a fi îmbunătățite, pentru ca produsele să fie recunoscute drept calitative și sănătoase. Aceasta este condiția principală pentru accesul produselor moldovenești pe piețele UE.

Luând în considerare încurajarea și stabilirea ca obiectiv de către Comisia Europeană a creșterii consumului de fructe și legume în UE, ponderea acestui sector pe piața internațională crește, de aici crește și posibilitatea de export, însă cu condiția perfecționării normelor de calitate a fructelor și legumelor proaspete. UE este cel mai mare importator mondial de fructe și legume, peste 70 % din importurile sale provin din țări care beneficiază de acorduri comerciale preferențiale (Jurnal Oficial C 175, 27/07/2007 P. 0053 – 0056).

Astfel pentru facilitarea exportului pe piața UE, dar nu pentru informarea producătorilor orientați spre export, cu legislația comunitară, Republica Moldova trebuie să se conformeze standardelor UE ce țin de calitate și comercializare fructelor și legumelor proaspete cât și metodele de control. Ceea ce este foarte important, că odata cu conformarea la standardele de calitate a UE și funcționarea și monitorizarea unui sistem de control, Republica Moldova va avea teme pentru a solicita Comisiei UE de a fi inclusă în Lista țărilor terțe a căror controale de conformitate cu

standardele specifice de comercializare au fost recunoscute ca fiind echivalente cu cerințele UE.

Totodată, recunoașterea menționată poate fi acordată țărilor terțe care o solicită și pe teritoriul cărora sunt respectate standardele de comercializare comunitare sau cel puțin standarde echivalente, în cazul produselor exportate către Comunitate.

Acordarea aprobării implică prezența unei autorități oficiale în țările terțe sub responsabilitatea căreia se realizează operațiunile de control. Aprobarea acordată specifică, de asemenea, instituirea și funcționarea unui organ de control însărcinat cu realizarea controalelor corespunzătoare.

Astfel, un beneficiu important este că certificatele de conformitate eliberate de către organul de control, vor fi recunoscute de UE.

V. Strategia de consultanță

Determinarea grupurilor de interese

Efectul implementării prevederilor privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete vor fi resimțite diferit, de câteva grupuri social-economice.

Primul grup, reprezintă consumatorii, care își manifestă interesul firesc, asupra consumării produselor calitative, astfel protejînd starea sănătății.

Al doilea grup, sînt agenții economici ce își desfășoară activitatea în sectorul fructelor și legumelor proaspete, care trebuie să respecte cerințele de calitate și comercializare și să ia măsuri corective în caz de neconformare.

Al treilea grup, îl reprezintă autoritățile publice interesate care trebuie să elaboreze politici de susținere a agenților economici cu activitate în domeniul respectiv.

Al patrulea grup, este organul de control care trebuie să elaboreze planuri de controale selective în baza sistemului de analiză a riscurilor în privința conformității calității fructelor și legumelor proaspete.

Strategia de consultanță

Strategia de consultanță se axează pe două metode (active) de bază:

Se preconizează consultarea oficială în conformitate cu legile în vigoare, sub formă de avizări ale proiectului și adoptare în cadrul ședințelor publice, cu organele de stat abilitate și cu reprezentanții sectorului privat.

La fel consultarea pasivă prin expunerea/publicarea AIR, precum și a proiectului de lege sus menționat, pe pagina web a Ministerului.

Procesul de consultare

Atît producătorii de fructe, cît și producătorii de legume și-au exprimat opinia pozitivă vis-a-vis intenția elaborării proiectului. S-a precizat acest documenteste binevenit și necesar în contextul planului de acțiuni Uniunea Europeană – Republica Moldova și va servi ca o bună călăuză în lucru pentru producătorii, importatorii și exportatorii din Moldova.

Totodată, merită atenție și faptul ca procesul de informare a producătorilor autohtoni cu privire la cerințele de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 929 din 31.12.2009, care trebuie să le respecte sunt în pași de creștere. Astfel, în cadrul unui seminar organizat de IFAD (International Fund For Agricultural Development) în colaborare cu Asociația

producătorilor și exportatorilor de fructe și legume proaspete “Moldova Fruct” și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, a fost prezentate producătorilor cerințele UE față de calitatea fructelor și legumelor proaspete solicitate pe piețele internaționale, precum și de sistemul de control implementat în UE și care urmează a fi adoptate și în RM prin prezentul proiect.

Urmează a fi consultate următoarele autorități: Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Academia de Științe a Republicii Moldova, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

La fel, consultarea Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, Centrului Național Anticorupție, Centrului de Armonizare a Legislației de pe lângă Ministerul Justiției, Ministerului Justiției și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Proiectul actului normativ preconizat va fi plasat pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru dezbateri publice, care vor fi luate în considerație.

Urmare a solicitării Ministerului către ANSA, nr. 15/2-327 din 13.06.2016, referitoare la prezentarea informației privind exportul total și pe agenți economici a producției vegetale: fructe și legume în stare proaspătă, uscate, conservate provizoriu, pentru anii 2013-2015 în UE și țările CSI, ANSA, prin scrisoarea nr. 01-6/1284 din 16.06.2016, a prezentat doar informația privind exportul producției de origine vegetală supuse carantinei fitosanitare din RM pe anii 2013-2015. Astfel, informația oferită de ANSA nu este suficientă pentru a completa AIR-ul.

VI. Evaluarea Abordărilor Alternative

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Opțiunile alternative

Opțiunile alternative vor fi comparate, folosind următorul tabel sumar:

<u>Alternativa</u>	<u>Posibile avantaje</u>	<u>Posibile dezavantaje</u>
“A nu face nimic”	1. Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea proiectului de lege privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete.	1. Lipsa unui sistem de monitorizare a activităților desfășurate de operatorii din sectorul fructelor și legumelor proaspete. 2. Nerespectarea standardelor de conformitate a calității produselor, duce la neglijarea cerințelor consumatorilor, astfel scade interesul acestora față de produsele autohtone. 3. Șanse minime pentru a expune produsele pe piețele de desfacere a UE.

<p>II. "Aprobarea proiectului privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete".</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motivarea agenților economici din sectorul fructelor și legumelor în respectarea cerințelor legale. 2. Existența unui sistem de monitorizare a agenților economici, bazat pe evaluarea riscurilor. 3. Ajustarea legislației naționale la standardele UE privind calitatea produselor și sistemul de monitorizare a conformității. 4. Creșterea posibilității de expunere a produselor pe piețele UE; 3. Fructe și legume proaspete calitative pentru consumatori. 4. Îndeplinirea Planul de acțiuni RM-UE. 5. Înlăturarea barierelor tehnice în calea comerțului. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni RM-UE în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu cea europeană . 5. Nu va fi executată Hotărîrea Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Cerințe de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete”. <ol style="list-style-type: none"> 1. Cheltuieli administrative în elaborarea proiectului de lege privind controlul de calitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete. 2. Cheltuieli administrative în elaborarea ghidurilor de bune practice pentru instruirea și pregătirea inspectorilor în vederea efectuării controalelor și crearea bazei de date.
---	--	---

OPȚIUNEA I – „A nu face nimic”

Situația actuală în domeniul stabilirii cerințelor privind organizarea și executarea controalelor de conformitate pentru verificarea calității fructelor și legumelor proaspete nu este ușurată, deoarece nu există un sistem de monitorizare stabilit prin lege, care ar verifica calitatea fructelor și legumelor proaspete. Sistemul de control actual nu este destul de eficient și nu reflectă situația reală a pieței din Republica Moldova. Aceasta duce la o dezechilibrare între interesele producătorilor și cele ale consumatorilor.

Dacă nu va fi acceptată implementarea unui sistem de monitorizare și control ajustat la standardele europene, Moldova riscă să rămână și în continuare la acest nivel de dezvoltare, mai mult, riscăm să stopăm sau în cel mai bun caz să încetăm activitățile de export înspre Uniunea Europeană.

Un alt neajuns al neadoptării prezentului proiect este neinformarea producătorilor despre nivelul calității produselor la standardele europene. În aceste circumstanțe opțiunea de „a nu face nimic” și de a continua în același mod, nu are nici un avantaj.

Riscuri

La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu cea europeană. Va fi tergiversată implementarea Reglementării tehnice „Cerințe de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009.

Avantaje potențiale – lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea proiectului privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete, precum și pentru instruirea și pregătirea inspectorilor și agenților economici în vederea efectuării controalelor și crearea bazei de date.

OPȚIUNEA II – “Aprobarea proiectului de lege privind controlul conformității și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete”.

Obiectivele principale ale proiectului le constituie:

-îmbunătățirea competitivității și orientării pieței din acest sector, astfel încât să contribuie la obținerea unei producții durabile, care să fie competitivă atât pe piața internă, cât și pe cea externă;

-reducerea fluctuațiilor înregistrate în veniturile producătorilor ca urmare a crizelor care afectează piața;

-creșterea consumului de fructe și legume și continuarea eforturilor care s-au făcut în acest sector în scopul menținerii și protejării mediului;

-perfecționarea sistemului privind controlul de conformitate și verificarea calității produselor;

-facilitarea comerțului prin reformarea și modernizarea sistemelor de control;

-asigurarea consumatorului cu fructe și legume proaspete calitative, inofensive și competitive cererii pe piață;

Riscuri : unii agenți economici pot întâmpina dificultăți de conformare.

Costuri:

1) vor exista cheltuieli administrative pentru salarizarea persoanelor implicate în elaborarea documentului (persoanele sunt angajate în cadrul instituțiilor statului și la elaborare, doar își exercită atribuțiile de funcție cu salariul conform funcției) și ulterior a

persoanelor implicate în efectuarea controalelor, însă pentru realizarea acestui proces nu se presupune efectuarea cheltuielilor suplimentare din bugetul național.

2) ce ține de crearea unei baze de date necesare pentru implementare, conform datelor prezentate de experții europeni, de exemplu în Marea Britanie, pînă la crearea unei baze de date performante care este în prezent, autoritățile implicate nemijlocit în operațiunile de control au creat și au folosit o simplă bază de date în excel, ceea ce nu implică costuri impunătoare, decît salariul mediu pe economie pentru angajarea unui programist, sau perfecționarea resurselor umane deja angajate și implicate nemijlocit la realizarea acestui proces, în vederea utilizării la nivel corespunzător a programului Microsoft Office Excel.

3) training-uri pentru inspectorii implicați în controlul calității fructelor și legumelor proaspete, ceea ce poate fi ușor soluționat prin implicarea experților europeni și a fondurilor europene.

4) Pentru producători nu au fost identificate careva costuri, deoarece cerințele specifice și generale de comercializare au fost deja aprobate și vor modifica cerințele deja existente, transformîndu-le în unele mai puțin costisitoare, comercianții avînd posibilitatea plasării pe piață a fructelor și legumelor fără prezentarea declarației de conformitate, iar plasarea pe piață nu necesită un certificat de conformitate, eticheta aplicată pe produs este însuși certificatul prin care producătorul sau comerciantul își asumă responsabilități pentru acest produs.

5) Pentru organul de control deasemenea nu au fost identificate costuri majore, cu atît mai mult că în comparație cu situația din prezent nu vor trebuie să inspecteze toate loturile de produse plasate pe piață dar acest lucru se va efectua selectiv doar în baza sistemului de analiză a riscului, de aici și putem deduce că nu va fi nevoie de costuri suplimentare din bugetul de stat.

Beneficii potențiale:

Prin crearea bazei de date menționate se va duce evidența tuturor agenților economici implicați în activități din sistemul fructelor și legumelor proaspete, astfel, treptat fiind dezvoltat sistemul de "evaluare a riscurilor", folosit de întreaga Uniune Europeană, care prezintă un șir de acțiuni continue prin "evaluarea riscurilor", „identificarea riscurilor”, „aplicarea controlului” și „revizuirea performanțelor”.

Ce oferă evaluarea riscului ?:

- 1) Capacitatea de a gestiona resurse limitate:
  - a) Forța de muncă;
  - b) Finanțe
  - c) Timp
  - d) Prioritate
- 2) Identificarea agenților economici "răi" ;
- 3) Vizarea mărfurilor cu risc înalt de neconformitate;
- 4) Încurajarea îmbunătățirii calității fructelor și legumelor proaspete;
- 5) Exercițarea sistematică a controlului.

Criteriile care se aplică în timpul evaluării riscurilor:

- 1) Agentul economic
- 2) Mărimea agentului economic
- 3) Evidența agentului economic

- 4) Gama de produse plasate pe piață
- 5) Sezonul
- 6) Volumul producției comercializate
- 7) Originea produselor

Avantajele unui sistem bazat pe evaluarea riscurilor:

- 1) Flexibil;
- 2) Ușor de gestionat;
- 3) Reduce povara administrativă;
- 4) Poate identifica proiritățile;
- 5) Poate sprijini controlul eficient;
- 6) Promovează deschiderea;
- 7) Permite colectarea unei informații corecte;
- 8) Adaptabil.

Organul de control trebuie să întocmească și să întrețină baza de date a comercianților din sectorul de profil. Efectuarea controlului se face de aceeași direcție atât pentru produsele destinate exportului, cât și pentru cele din import. Este necesară și monitorizarea loturilor de legume și fructe proaspete importate. În același context, menționăm că baza de date v-a conține pentru fiecare comerciant numele, adresa, importanța și informațiile necesare clasificării sale. Aici intră în special localizarea sa pe filiera de comercializare, dar și alte date care rezultă din constatările efectuate în timpul controalelor. Autoritatea de coordonare a organului de control, asigură omogenitatea bazei de date, dar și actualizarea permanentă a acesteia. Inspectorii vor înregistra toți agenții economici ce activează în raza teritorială de lucru a acestora, indiferent dacă respectivii comercianți au sediul central în teritoriul respectiv.

Controlul se efectuează pe parcursul tuturor etapelor, de la producere până la consumator, în baza unui sondaj. Frecvența controalelor se stabilește după analiza riscului, astfel încât să se asigure o frecvență suficientă a controalelor. Pentru efectuarea analizei riscurilor se va ține cont de parametri precum:

- 1) mărimea comerciantului,
- 2) amplasarea pe lanțul de producție și constatările precedente;
- 3) originea produselor ect.

Comercianții ce prestează servicii de condiționare și ambalare, în zona de producție, frecvența controalelor va fi mai crescută, dar cei care asigură condiționarea și expedierea asigurând un autocontrol a produselor, oferind unele garanții în sensul unui procent mai ridicat al conformității, frecvența controalelor poate fi mai scăzută.

Autocontrolul – Agenții economici, care beneficiază de această posibilitate trebuie să dispună de personal de control care a urmat o formă de pregătire, spațiu și echipamente necesare condiționării și etichetării produselor. Aceștea va trebui să păstreze un registru cu toate operațiunile de control efectuate. Dacă, la un moment dat, nu se mai oferă garanții suficiente pentru asigurarea unei rate constante și ridicate de conformitate, numărul controalelor va fi mai ridicat.

Analiza Cost-Beneficiu

	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Beneficii	<p>- Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea proiectului de lege privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete.</p>	<p>Nu au fost identificate</p>	<p>-Motivarea agenților economici din domeniul de producer, în respectarea cerințelor legale.</p> <p>-Ajustarea legislației la realitățile pieții și cerințele consumatorilor.</p> <p>-oferirea unor garanții consumatorilor din partea statului, că nu vor fi duși în eroare în ceea ce ține de calitate, clasa, calibrul fructelor și legumelor proaspete, astfel produsele finite de calitate "Extra" justificânduși prețul.</p> <p>- Agenții economici vor obține un profit mai mare prin implementarea acestor cerințe de calitate.</p> <p>- Înlăturarea barierelor tehnice în calea comerțului cu UE, care la moment se vede indispensabil de necesar.</p> <p>-includerea RM în lista țărilor terțe care pot exporta liber în UE prin recunoașterea certificatelor de conformitate și a sistemului de control bazat pe analiza riscurilor, fără de care nu putem primi această aprobare.</p> <p>-deschiderea noilor piețe de desfacere mult mai vaste și cu o cerere mult mai mare și ca consecință profituri mai mari pentru producători.</p> <p>-costuri reale a produselor comercializate.</p>

<p>Costuri</p>	<p>-Lipsa unui control de conformitate a calității raportat la realitatea pieței fructelor și legumelor din Republica Moldova.</p> <p>-Consumatorii vor continua să consume produse neconforme, la prețuri exagerate</p> <p>-Consumatorii vor rămâne în continuare neinformați și posibil în majoritatea cazului duși în eroare în privința calității produsului.</p> <p>-Nerespectarea pe deplin a prevederilor legale de către agenți economici, deoarece controalele ce se efectuează la moment nu vizează toate cerințele consumatorilor și a țărilor importatoare de fructe și legume proaspete.</p> <p>-La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni RM-UE în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu cea europeană .</p> <p>- Nu va fi executată Hotărîrea Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Cerințe de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete”.</p>	<p>Costurile sînt identice cu cele ale opțiunii 1</p>	<p>1) crearea bazei de date necesare evidenței tuturor agenților economici din sectorul fructelor și legumelor proaspete (costuri minime – o bază de date în excel care poate fi făcută de un simplu programist din cadrul unei instituții publice Actualizarea acesteea de către inspectorii care vor efectua controalele introducînd toată informația necesară deci nu trebuie angajate adițional persoane.</p> <p>2) traininguri pentru inspectorii implicați în controale și broșuri informaționale cu privire la organizarea și executarea controalelor - prin intermediul proiectelor finanțate (IFAD etc)</p> <p>3) mijloace sau aparataj tehnic necesar pentru executarea controlului poate fi obșinut prin intermediul unui proiect finanțat de UE.</p>
----------------	--	---	--

Concluzii

Aspecte în privința implementării

Prin intermediul proiectului preconizat se prevede ca:

a) Responsabilitatea implementării proiectului de lege privind controlul de conformitate și verificarea calității fructelor și legumelor proaspete se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentară și va exercita atribuțiile în limitele competenței funcționale.

b) Proiectul nominalizat este preconizat de a intra în vigoare la 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial și va acționa pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă nedeterminată de timp, astfel pînă la data intrării în vigoare vor întreprinde următoarele acțiuni:

- 1) campanii de informare cu privire la standardele de comercializare pentru fructe și legume proaspete – ceea ce deja se efectuează.
- 2) stabilirea competenței întru executarea controalelor, coordonarea controalelor, stabilirea criteriilor în baza cărora se va evalua riscul, stabilirea formei certificatelor de conformitate.
- 3) crearea bazei de date pentru înregistrarea operatorilor.
- 4) elaborarea sistemului bazat pe analiza riscurilor.
- 5) înregistrarea sistemului de control al RM ca fiind echivalent cu standardele UE.
- 6) ghiduri, manuale, training-uri pentru inspectori și agenți economici.

Recomandări

Proiectul nominalizat nu numai că va ajusta legislația națională la legislația și practicile UE, dar și va asigura un cadru legal eficient privind controlul conformității calității și comercializării fructelor și legumelor proaspete.

Astfel considerăm oportună examinarea și aprobarea prezentului AIR, adică aprobarea elaborării proiectului prenotat ce stabilește cerințe privind controlul de conformitate și verificării calității fructelor și legumelor proaspete, luînd în considerație avantajele evidente pe care le poate aduce proiectul preconizat în comparație cu normele actuale ce reglementează domeniul dat.